

Na temelju članka 25. Zakona o zaštiti na radu («Narodne novine», br. 59/96. i 94/96.) ministar rada i socijalne skrbi donosi

PRAVILNIK O POLAGANJU STRUČNOG ISPITA STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU

(Urednički pročišćeni tekst, «Narodne novine», broj 114/02 i 126/03)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se uvjeti stručne spreme i radnog iskustva za polaganje stručnog ispita te programi, sadržaji i način polaganja stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu.

Članak 2.

Stručnjak zaštite na radu je osoba koja ispunjava uvjete odgovarajuće stručne spreme i radnog iskustva i koja položi stručni ispit prema odredbama ovoga Pravilnika.

Stručnjak zaštite na radu je i osoba koja je položila stručni ispit za inspektora rada, kao i osoba koja nije položila stručni ispit stručnjaka zaštite na radu, ako na poslovima zaštite na radu radi najmanje dvadeset godina.

Stručnjak zaštite na radu je i specijalist medicine rada, koji nije položio stručni ispit stručnjaka zaštite na radu, ako na poslovima specijaliste medicine rada radi najmanje pet godina.

Stručnjak zaštite na radu može obavljati poslove zaštite na radu kod poslodavca i u ovlaštenoj ustanovi odnosno trgovačkom društvu za zaštitu na radu.

Uvjeti stručne spreme i radnog iskustva za polaganje stručnog ispita i obavljanje poslova zaštite na radu u ovlaštenoj ustanovi odnosno trgovačkom društvu za zaštitu na radu utvrđuju se prema kadrovskim uvjetima koje mora ispunjavati ustanova odnosno trgovačko društvo za dobivanje ovlaštenja za obavljanje poslova zaštite na radu.

II. UVJETI ZA POLAGANJE STRUČNOG ISPITA I OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU KOD POSLODAVCA

Članak 3.

Stručnjak zaštite na radu može obavljati poslove zaštite na radu kod poslodavca kao:

1. voditelj službe,
2. samostalni stručnjak
3. stručnjak u sastavu službe,

4. suradnik u službi.

Članak 4.

Odgovarajuća stručna sprema i radno iskustvo kao uvjeti koje mora ispunjavati osoba da bi mogla polagati ispit za stručnjaka zaštite na radu i obavljati poslove zaštite na radu utvrđuju se ovisno o djelatnosti poslodavca.

Pod odgovarajućom stručnom spremom iz stavka 1. ovoga članka smatra se stručna sprema smjera zaštite na radu, tehničkog, medicinskog ili drugog smjera koji odgovara djelatnosti poslodavca.

Članak 5.

U djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva, ribarstva, rudarstva, prerađivačke industrije, opskrbe električnom energijom, plinom i vodom, u građevinarstvu, prometu, skladištenju i vezama, zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi, te kod poslodavaca koji zapošljavaju invalidne osobe kao i u obrazovnim ustanovama s laboratorijima i radionicama praktične nastave polagati ispit za stručnjaka zaštite na radu može osoba koja ima:

- visoku stručnu spremlu odgovarajućeg smjera i najmanje pet godina radnog iskustva u struci ako će kod poslodavca kod kojeg je ustrojena služba zaštite na radu raditi kao voditelj službe u iz članka 3. točke 1. ovoga Pravilnika,
- najmanje odgovarajuću višu stručnu spremlu i tri godine radnog iskustva u struci ako će kod poslodavca raditi kao stručnjak iz članka 3. točke 2. i 3. ovoga Pravilnika,
- najmanje odgovarajuću srednju stručnu spremlu i godinu dana radnog iskustva u struci ako će kod poslodavca raditi kao stručnjak iz članka 3. točke 4. ovoga Pravilnika.

U ostalim djelatnostima polagati ispit za stručnjaka zaštite na radu može osoba koja ima:

- najmanje višu stručnu spremlu odgovarajućeg smjera i najmanje tri godine radnog iskustva u struci ako će kod poslodavca kod kojeg je ustrojena služba zaštite na radu raditi kao voditelj službe u iz članka 3. točke 1. ovoga Pravilnika,
- najmanje odgovarajuću srednju stručnu spremlu i godinu dana radnog iskustva u struci ako će kod poslodavca raditi kao stručnjak iz članka 3. točke 2., 3. i 4. ovoga Pravilnika.

III. PROGRAM STRUČNOG ISPITA

Članak 6.

Stručni ispit iz zaštite na radu (u daljnjem tekstu: stručni ispit) sastoji se od općeg i posebnog dijela.

Stručni ispit kandidati polažu prema programu koji je sastavni dio ovoga Pravilnika (Prilog 1).

Članak 7.

Opći dio stručnog ispita je jednak za sve kandidate i obuhvaća poznavanje:

- pravnog uređivanja zaštite na radu i načela socijalne sigurnosti,

- sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i
- procjene opasnosti vezano za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 8.

Posebni dio stručnog ispita obuhvaća izradu i obranu pisanog rada.

Pisani rad i obrana rada moraju potvrditi kandidatovo poznavanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika, a posebice u odnosu na:

- objekte, prostorije i prostore namijenjene za rad,
- radna mjesta,
- postrojenja, strojeve, uređaje,
- znakove sigurnosti,
- osobna zaštitna sredstva i opremu,
- ekologiju rada s elementima radnog okoliša,
- siguran rad s kemikalijama,
- siguran rad pri korištenju električne energije i
- unutarnji transport i skladištenje.

Kandidat koji ima najmanje višu stručnu spremu odgovarajućeg smjera prema članku 4. ovoga Pravilnika polaže stručni ispit iz općeg i posebnog dijela.

Kandidat koji ima najmanje srednju stručnu spremu odgovarajućeg smjera odnosno koji ne ispunjava propisane uvjete smjera stručnog obrazovanja polaže samo opći dio stručnog ispita.

IV. PRIJAVA STRUČNOG ISPITA

Članak 9.

Za polaganje stručnog ispita kandidat se prijavljuje Zavodu za zaštitu na radu Ministarstva rada i socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Zavod).

Obrazac prijave za polaganje stručnog ispita sastavni je dio ovoga Pravilnika (Obrazac - PS).

Uz prijavu kandidat mora priložiti dokaze o vrsti i stupnju stručne spreme i radnom iskustvu.

U slučaju da kandidat uz prijavu ne priloži svu potrebnu dokumentaciju Zavod će zatražiti da je dostavi u roku od petnaest dana.

Ako kandidat ne dostavi potrebnu dokumentaciju u roku propisanom stavkom 4. ovoga članka smatrat će se da je odustao od polaganja ispita.

Ministar nadležan za rad rješenjem odobrava polaganje stručnog ispita.

Članak 10.

Zavod pisano obavještava kandidata o nazivu ispitnog rada najmanje 60 dana a o mjestu i vremenu polaganja najmanje 30 dana, prije dana održavanja stručnog ispita .

Ako kandidat bez opravdanog razloga određenog dana ne pristupi stručnom ispitu smatra se da stručni ispit nije položio.

V. ISPITNA KOMISIJA

Članak 11.

Stručni ispit kandidati polažu pred Ispitnom komisijom za stručni ispit iz zaštite na radu (u daljnjem tekstu: Komisija).

Članak 12.

Ministar nadležan za rad odlukom utvrđuje listu ispitivača koji mogu biti članovi Komisije.

Osobe za listu ispitivača predlažu Zavod za zaštitu na radu, Državni inspektorat i ovlaštene ustanova odnosno trgovačka društava za zaštitu na radu.

Osobe iz stavka 2. ovoga članka moraju imati visoku stručnu spremu tehničkog, medicinskog ili pravnog smjera, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen stručni ispit po propisima struke.

Članak 13.

Komisiju za svaki ispitni rok imenuje ravnatelj Zavoda za zaštitu na radu s liste ispitivača iz članka 12. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Komisiju sačinjavaju predsjednik i dva člana, ako kandidat polaže samo opći dio stručnog ispita, odnosno predsjednik i tri člana, ako kandidat polaže i posebni dio ispita.

VI. POLAGANJE STRUČNOG ISPITA

Članak 14.

Kandidat najprije polaže opći dio stručnog ispita, koji traje najduže 30 minuta.

Kandidat za taj dio stručnog ispita može biti ocijenjen ocjenom »položio« ili »nije položio«.

Kandidat je položio opći dio stručnog ispita ako ga svi članovi komisije ocjene s ocjenom »položio«.

Kandidat koji nije položio opći dio ne može pristupiti polaganju posebnog dijela stručnog ispita.

Članak 15.

Kandidat koji polaže i posebni dio stručnog ispita, mora pisani rad dostaviti Zavodu u tri primjerka najmanje 15 dana prije roka koji je određen za polaganje stručnog ispita.

Posebni dio stručnog ispita traje najduže 30 minuta.

Kandidat za taj dio stručnog ispita može biti ocijenjen ocjenom »položio« ili »nije položio«.

Kandidat posebni dio stručnog ispita polaže u pravilu isti dan kada je položio opći dio stručnog ispita.

Članak 16.

Kandidat koji nije položio opći dio stručnog ispita može ga ponovno polagati po isteku 30 dana od dana od kada ga nije položio, a najviše tri puta.

Kandidat koji nije položio posebni dio ispita može ga ponovno polagati po isteku tri mjeseca od dana od kada ga nije položio.

Članak 17.

O tijeku stručnog ispita vodi se zapisnik, koji potpisuju predsjednik i članovi Komisije.

Članak 18.

Kandidatu koji je uspješno položio stručni ispit izdaje se uvjerenje koje potpisuje predsjednik Komisije.

Kandidatu koji je uspješno položio samo opći dio stručnog ispita izdaje se uvjerenje o položenom općem dijelu stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu koje je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac S-1).

Kandidatu koji je uspješno položio oba dijela stručnog ispita izdaje se uvjerenje o položenom stručnom ispitu stručnjaka zaštite na radu koje je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac S-2).

Članak 19.

Organizacijske i tehničke poslove za Komisiju obavlja Zavod koji vodi popis propisa i stručne literature koja se odnosi na program stručnog ispita.

VI. TROŠKOVI ISPITA

Članak 20.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi poslodavac koji je kandidata prijavio odnosno kandidat ako se sam prijavio.

Visinu troškova stručnog ispita rješenjem utvrđuje ministar nadležan za rad.

Članak 21.

Predsjedniku, članovima i tajniku Komisije pripada naknada za rad u komisiji na temelju rješenja koje donosi ministar nadležan za rad.

VII. EVIDENCIJE ISPITA

Članak 22.

Zavod vodi evidenciju osoba koje su položile stručni ispit.

U evidenciju se unose sljedeći podaci:

1. redni broj,
2. ime i prezime kandidata, stupanj i smjer stručne izobrazbe,
3. datum polaganja ispita
4. datum izdavanja uvjerenja iz članka 18. ovoga Pravilnika.

Članka 23.

Za svakog kandidata koji položi opći dio stručnog ispita u Zavodu se vodi poseban spis koji mora sadržavati: prijavu za stručni ispit s priložima, zapisnik iz članka 17. ovoga Pravilnika, potvrdu o plaćenim troškovima stručnog ispita i kopiju uvjerenja o položenom općem dijelu stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu.

Članak 24.

Za svakog kandidata koji položi oba dijela stručnog ispita u Zavodu se vodi poseban spis koji mora sadržavati: prijavnicu za ispit s priložima, zapisnik iz članka 17. ovoga Pravilnika, pismeni rad, potvrdu o plaćenim troškovima stručnog ispita i kopiju uvjerenja o položenom stručnom ispitu stručnjaka zaštite na radu.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Uvjerenje o položenom stručnom ispitu prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika važi i nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 26.

Kandidat koji je do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika prijavio stručni ispit, stručni ispit polaže prema odredbama ovoga Pravilnika.

Kandidat kojem je do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika rješenjem odobreno polaganje stručnog ispita, polaže stručni ispit u skladu s odredbama Pravilnika o stručnoj spremi, radnom iskustvu, programima, sadržajima i načinu polaganja stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 127/98.).

Članak 27.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o stručnoj spremi, radnom iskustvu, programima, sadržajima i načinu polaganja stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 127/98.).

Članak 28.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PROGRAM STRUČNOG ISPITA STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU

I. OPĆI DIO

Pravno uređivanje zaštite na radu

Zaštita zdravlja radnika (zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita)

Načela socijalne sigurnosti (radno pravo, mirovinsko osiguranje, obvezno pravo)

Procjena opasnosti

II. POSEBNI DIO

1. Objekti, prostorije i prostori namijenjeni za rad

Lokacija građevinskih objekata

Vodovod i kanalizacija

Odstranjivanje štetnih otpadaka

Radni prostor

Veličina i visina radnih prostorija

Podovi, zidovi, stropovi i krovovi, prozori, vrata

Prometnice

Unutarnja stubišta, vanjske stepenice, pokretne stepenice, vertikalni prilazi

Prirodna i umjetna rasvjeta

Grijanje, hlađenje i provjetravanje prostorija

Buka i vibracije

Pomoćne prostorije

Održavanje radnih mjesta, radne i druge opreme

Pružanje prve pomoći

Plan evakuacije i spašavanja

2. Sredstva rada (postrojenja, strojevi, uređaji)

Opće odredbe vezano za uporabu

Obveze poslodavca

Obveze radnika

Zahtjevi koje moraju ispunjavati radnici vezano za korištenje određenih sredstava rada

Postavljanje sredstava rada

Natpisi i upute

Zahtjevi u svezi s pogonskom energijom

Rukovanje

Sigurnosni uređaji i naprave

Kontrolni instrumenti i naprave

Sredstva rada pri kojima nastaje statički elektricitet

Sredstva rada pri kojima se oslobađa prašina

Sredstva rada s opasnim radnim tvarima

Sredstva rada pri kojima nastaju visoke ili niske temperature

Sredstva rada pri kojima nastaje buka ili vibracije

Popravak, održavanje i transport sredstava rada
Prijenosni uređaji s ili bez vlastitog pogona
Uporaba prijenosnih uređaja
Sredstva rada za dizanje tereta
Uporaba sredstava rada za dizanje tereta
Sredstva rada za dizanje slobodno visećih tereta

3. Znakovi sigurnosti

Opće i posebne obveze poslodavca u svezi sa znakovima sigurnosti
Opći zahtjevi vezano za znakove sigurnosti
Označavanje sadržaja spremnika i instalacija
Označavanje opreme za gašenje
Označavanje prepreka, opasnih područja i prometnih puteva
Svjetlosni i zvučni znakovi
Davanje znakova rukom i govorno komuniciranje

4. Osobna zaštitna sredstva i oprema

Obveze poslodavca
Obveze radnika
Procjena opasnosti i izbor osobnih zaštitnih sredstava i opreme
Zaštita glave
Zaštita sluha,
Zaštita očiju i lica
Zaštita organa za disanje
Zaštita ruku,
Zaštita nogu
Zaštita kože
Zaštita trupa i trbuha
Zaštita cijelog tijela
Zaštita od pada u dubinu
Zaštita od električne energije

5. Radni okoliš

Čimbenici radnog okoliša
Nadzor nad stanjem
Svrha i provedba ispitivanja radnog okoliša
Propisi prema kojima se vrše ispitivanja u radnom okolišu
Prateći dokumenti
Mikroklima
Buka i vibracije
Zaprašnost
Osvjetljenost i rasvjeta
Neionizirajuća i ionizirajuća zračenja

Kemijske štetnosti

Biološke štetnosti

Poduzimanje mjera na temelju stanja utvrđenih ispitivanjima

6. Siguran rad s kemikalijama

Klasifikacija opasnih tvari

Propisi kojima je regulirano rukovanje s opasnim tvarima

Označavanje opasnih tvari

R i S - oznake

Obveze proizvođača, isporučitelja i korisnika opasnih tvari

Osposobljavanje radnika za rad s opasnim tvarima

Transport i skladištenje opasnih tvari

Opasni otpadci

7. Siguran rad pri korištenju električne energije

Podzakonski propisi, tehnički propisi, hrvatske norme

Opasno djelovanje električne struje na čovjeka

Pravila za sigurno korištenje električne energije

– zaštita od udara električne struje

– zahtjevi glede električnih instalacija

– sigurno korištenje električnih strojeva i uređaja

Posluživanje i rad s električnim uređajima i opremom

– električni uređaji i oprema s visokim naponom

– električni uređaji i oprema s niskim naponom

– zaštitna oprema za rad na električnim uređajima i opremi

– uzemljenje

Opasne pojave

– atmosfersko pražnjenje

– statički elektricitet

– indukcija

– elektromagnetski valovi

Unutarnji nadzor

8. Unutarnji transport i skladištenje

Unutarnji transport

Ručno prenošenje tereta

Načela i pravila za sigurnu uporabu transportnih sredstava

Pravila zaštite pri sprečavanju rizika kod transportnih operacija

Manipulacija vozilima unutarnjeg transporta

Skladištenje

Republika Hrvatska
Ministarstvu rada i socijalne skrbi
Zavodu za zaštitu na radu

PRIJAVA ZA POLAGANJE STRUČNOG ISPITA STRUČNJAKA ZAŠTITE
NA RADU

Redni broj	PODATAK	
1.	Ime i prezime	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Adresa kandidata i tel. broj	
4.	Školska sprema, naziv završenog fakulteta, visoke, više ili srednje škole, smjer, stupanj /	
5.	Ukupni radni staž	
6.	Radni staž na poslovima zaštite na radu	
7.	Vrsta poslova zaštite na radu na kojima radi kandidat / voditelj službe, stručnjak, ostalo /	
8.	8. Tko snosi troškove polaganja ispita	
9.	Djelatnosti poslodavca u skladu s Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti	
10.	Ovjerena preslika diplome ili svjedodžbe o završenom srednjoškolskom obrazovanju	
11.	Ovjerenu presliku dokumenta o položenom ispitu usavršavanja iz zaštite na radu u okviru /najmanje / srednjoškolskog obrazovanja	
12.	Preslika radne knjižice	
13.	Potvrda o radnom iskustvu na poslovima zaštite na radu kod poslodavca odnosno poslodavaca	
14.	Preslika izvotka iz registra Trgovačkog suda poslodavca kod kojeg je kandidat zaposlen	
15.	Procjena opasnosti poslodavca kod kojeg je kandidat zaposlen*	
16.	Broj radnika poslodavca	

Napomena : * istom je potrebno raspolagati prilikom polaganja

U _____ Dne _____
Podnositelj prijave

OBRAZAC S-1.

Republika Hrvatska
Ministarstvo rada i socijalne skrbi
Zavod za zaštitu na radu

Klasa: _____

Urbroj: _____

Zagreb: _____

Na temelju članka 18. stavka 2. Pravilnika o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu («Narodne novine» br. 114/02.) Ministarstvo rada i socijalne skrbi izdaje

UVJERENJE

OPOLOŽENOMOPĆEMDIJELUSTRUČNOGISPITASTRUČNJAKAZAŠTITE NARADU

Ime i prezime

datum i mjesto rođenja prebivalište, adresa

dana _____ pred Ispitnom komisijom je položio-la

opći dio stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu

Ovo uvjerenje je oslobođeno od plaćanja upravne pristojbe temeljem članka 7. stavka 2. točke 14. Zakona o upravnim pristojbama («Narodne novine» br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00. i 116/00)

Predsjednik Ispitne komisije

MP

Evidencijski broj uvjerenja

OBRAZAC S-2.

Republika Hrvatska
Ministarstvo rada i socijalne skrbi
Zavod za zaštitu na radu

Klasa: _____

Urbroj: _____

Zagreb: _____

Na temelju članka 18. stavka 3. Pravilnika o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu («Narodne novine» br. 114/02.) Ministarstvo rada i socijalne skrbi izdaje

UVJERENJE

O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU

Ime i prezime

datum i mjesto rođenja prebivalište, adresa

dana ————— pred Ispitnom komisijom je položio-la

stručni ispit za stručnjaka zaštite na radu

Ovo uvjerenje je oslobođeno od plaćanja upravne pristojbe temeljem članka 7. stavka 2. točke 14. Zakona o upravnim pristojbama («Narodne novine» br. 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00. i 116/00)

Predsjednik Ispitne komisije

MP

Evidencijski broj uvjerenja